

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 stycznia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku B. R. z dnia 15 stycznia 2019 r. odmówił prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie złożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

/decyzja – k. 10 plik I akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 5 lutego 2019 r. złożyła wnioskodawczyni B. R. i wskazała, że jej prognozowana emerytura była obliczana dwa razy w różnym czasie i za każdym razem była taka sama czyli wyniosła 1.957,55 zł brutto, emerytura kapitałowa wyniosła 175,93 zł – łącznie 2.133,48 zł. Natomiast według decyzji organu rentowego łączna kwota emerytury wyniosła 1.986,45 zł brutto, a więc jest niższa o 147,03 zł od emerytury prognozowanej.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

B. R. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 4 kwietnia 2006 r. ZUS II Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy B. R. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 79,68%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 79,68% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($79,68\% \times 1220,89 \text{ zł} = 972,81 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 24 dni tj. 204 miesiące oraz okresy nieskładkowe w ilości: 2 lata, 10 miesięcy, tj. 34 miesiące.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 72,37\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 212,05 \text{ złotych}$

$(204 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 972,81 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 214,99 \text{ złotych}$

$(34 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 0,7\%) : 12 \times 972,81 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 19,26 \text{ złotych}$

RAZEM = 446,30 złotych

$446,30 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 93.276,70 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku)}$.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresu od 31 lipca 1997 r. do 31 lipca 1997 r., gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

/decyzja – plik II akt ZUS/

W dniu 14 listopada 2018 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 3 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 grudnia 2018 r. ZUS II Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy B. R. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1978 r. do 31 grudnia 1987 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 85,08%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 85,08% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($85,08\% \times 1220,89 \text{ zł} = 1038,73 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 24 dni tj. 204 miesiące oraz okresy nieskładkowe w ilości: 2 lata, 10 miesięcy, okresy sprawowania opieki nad dzieckiem: 0 miesięcy, 4 dni – łączny okres nieskładkowy wynosi: 2 lata, 10 miesięcy, 4 dni, tj. 34 miesiące.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 72,37\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 212,05 złotych

$(204 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 1038,73 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 229,56 złotych

$(34 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 0,7\%) : 12 \times 1038,73 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 20,57 złotych

RAZEM = 462,18 złotych

$462,18 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy}$ (średnie dalsze trwanie życia) = 96.595,62 złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresu od 31 lipca 1997 r. do 31 lipca 1997 r., gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

/decyzja – plik II akt ZUS/

Decyzją o przyznaniu emerytury z dnia 17 grudnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 listopada 2018 r. przyznał B. R. prawo do emerytury od 6 grudnia 2018 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Podstawę obliczenia emerytury wnioskodawcy stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 88307,83 zł,

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 386410,47 zł,

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 262,20 miesięcy,

- wyliczona kwota emerytury wynosi 1810,52 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $((...),83 + (...),47)/262,20 = 1810,52 \text{ zł}$.

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 175,93 zł.

Łącznie kwota emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej wyniosła 1986,45 zł.

/decyzja – k. 5 – 6 plik I akt ZUS/

Decyzją o ustaleniu okresowej emerytury kapitałowej z dnia 17 grudnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku B. R. z dnia 14 listopada 2018 r. ustalił ubezpieczonej okresową emeryturę kapitałową od 6 grudnia 2018 r., tj. od nabycia prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wysokość emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową tj. 46129,56 zł i średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, tj. wieku 60 lat – 262,20 miesięcy.

Od 6 grudnia 2018 r. okresowa emerytura kapitałowa wynosi 175,93 zł.

/decyzja – k. 7 – 8 plik I akt ZUS/

W dniu 15 stycznia 2019 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury.

/wniosek – k. 9 plik I akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 stycznia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku B. R. z dnia 15 stycznia 2019 r. odmówił prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie złożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

/decyzja – k. 10 plik I akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ZUS załączonych do akt sprawy. Dokumentom zgromadzonym w aktach ZUS Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że są one rzetelne, kompletne i mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2018 r. poz. 1270 z późn. zm.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli: po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia

1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że skoro przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wnioski z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to obowiązkiem organu rentowego a następnie Sądu orzekającego, była w pierwszej kolejności ocena, czy wystąpiły określone w tym przepisie przesłanki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie wniosku. Należało zatem ustalić i ocenić, czy wnioskodawczyni przedłożyła nowe dowody mogące mieć wpływ na zmianę poprzedniej decyzji, ewentualnie, czy ujawniły się takie okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mogły rzutować na przyznanie ubezpieczonej prawa do emerytury. Ocena, że przesłanki te nie były spełnione (wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dowodów ani nie ujawniła okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do świadczeń) powinna prowadzić do odmowy ponownego ustalenia świadczenia przez organ rentowy oraz oddalenia odwołania przez Sąd, bez potrzeby merytorycznego zbadania wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonemu. Bez spełnienia przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny wysokości świadczenia, jest bezcelowe i bezprzedmiotowe.

Dokonując wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału procesowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarżąca w toku postępowania przed organem rentowym wywołanym ponownym złożeniem wniosku z dnia 15 stycznia 2019 r. o ustalenie prawa do emerytury, nie spełniła przesłanki wniosku o ponowne ustalenie prawa do emerytury na zasadach określonych w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skarżąca nie przedłożyła nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r., a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia.

Skarżąca w toku niniejszego postępowania nie ujawniła również żadnych okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na wysokość emerytury. Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w toku postępowania przed organem rentowym, wywołanego wnioskiem z dnia 15 stycznia 2019 r., nie zostało ujawnione nic nowego, co dawałoby Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych podstawę do ponownego przeanalizowania sytuacji prawnej wnioskodawczyni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego ustalenia emerytury, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację (por. wyrok. Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

Należy wskazać, że ubezpieczona w odwołaniu wniosła o ponowne ustalenie jej emerytury wskazując, że prognoza emerytury była wyższa od emerytury przyznanej przez organ rentowy o 150 zł.

Sąd Okręgowy przeanalizował zasadność roszczenia ubezpieczonej i wskazał, że każdy ubezpieczony wchodzący na swój kalkulator emerytalny ustalający swoją prognozowaną emeryturę jest informowany, że prezentowane wyniki na kalkulatorze emerytalnym są jedynie prognozą przyszłej emerytury i zależą od parametrów oraz danych, które w przyszłości mogą okazać się inne.

W konsekwencji decyzję organu rentowego z dnia 24 stycznia 2019 r. uznać należy za prawidłową bowiem w chwili jej wydawania nie zachodziły przesłanki z art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze odwołanie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu.

K.K.-W.